

WEEK 25.4.'14 VAN 4.5.'14 DE
AMATEURKUNSTEN

DE GROOTE KUNST

WWW.
WAK.BE

INSPIRATIEBOEKJE

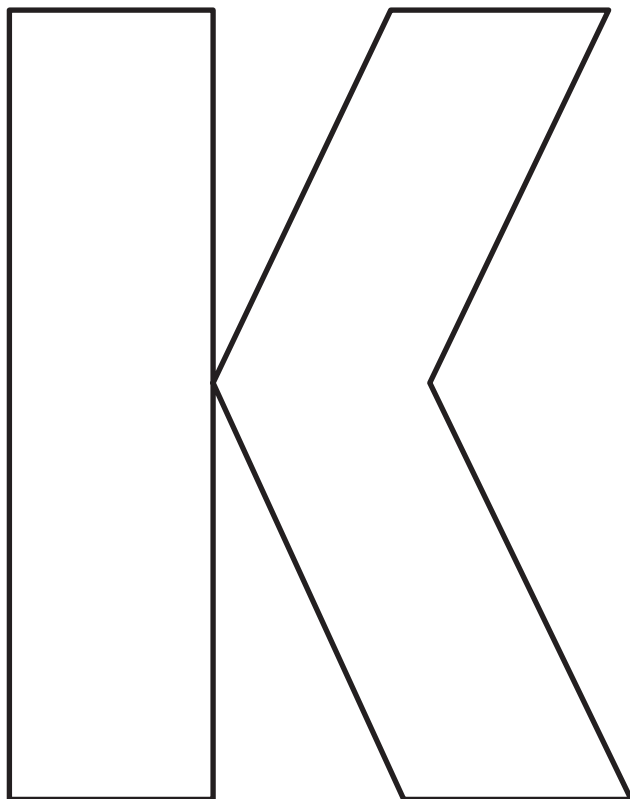
GREAT ART CHANGES YOU

WENDY BECKETT

FORUM CENTRUM VOOR BEELDEXPRESSIE, CREATIEF SCHRIJVEN,
DANSPUNT, KOORSTEM, KUNSTWERKT,
MUZIEKMOZAÏEK, OPENDOEK, POPPUNT, VLAMO VOOR
AMATEURKUNSTEN

INLEIDING

De Week van de Amateurkunsten (WAK) loopt in 2014 van vrijdag 25 april t.e.m. zondag 4 mei. Tijdens de WAK willen we die duizenden mensen, die in hun vrije tijd kunst beoefenen, zichtbaar maken, over de verschillende disciplines heen. Dansers, schrijvers, beeldend kunstenaars, zangers, muzikanten, toneelspelers, fotografen, ... iedereen kan meedoen met de WAK. Alle activiteiten over heel Vlaanderen en Brussel, van huiskamerconcert tot heuse tentoonstelling, worden gebundeld onder de Week van de Amateurkunsten.

Met het thema 'De Grootse Kunst' verwijzen we naar de **Eerste Wereldoorlog**, een conflict dat op vele vlakken anders was dan alle voorgaande. De duur, het aantal slachtoffers, de manier van oorlogsvoering en de globale impact waren ongezien. De oorlog had ook een enorme invloed op de industrialisering, de sociale verhoudingen, de voeding en de landbouw, en de medische wetenschap. De Eerste Wereldoorlog wordt dus niet voor niks de '**Groote Oorlog**' genoemd. In 2014 is het 100 jaar geleden dat de Groote Oorlog begon.

In dit inspiratieboekje werpen we een blik op de invloed van deze oorlog op de kunstenaars van destijds en – bij uitbreiding – de invloed van oorlog en conflict in het algemeen op de kunstenaars van vandaag. **Kan oorlog inspireren?** Helpt kunst verwerken? **En wat is 'grote kunst'?** Kunst met een grote K of letterlijk 'grote' kunst? Wat maakt kunst 'groots'?

Dat en nog veel meer ter inspiratie om met 'De Grootse Kunst' aan de slag te gaan tijdens de WAK. We zetten je op weg met een aantal ideeën rond het thema en enkele kant-en-klare projecten, samenwerkingsvoorstellen, wedstrijden en nog veel meer.

Op sommige zaken, aangehaald in dit boekje, gaan we dieper in op de **WAK-inspiratiedag**. Deze vindt plaats op donderdag 14 november 2013. Bij deze ben je nu al uitgenodigd. Maar eerst dit boekje als startpunt om een passende invulling aan jouw WAK te geven.

Ga voor een grootse WAK!

KUNST EN OORLOG

KUNST IN OORLOGSTIJD

Oorlog is overrompend. Oorlog slaat wonden en laat diepe indrukken na. Oorlog verandert alles. Zo ook de kunstenaars en de kunst.

Kunstenaars in oorlogstijd worden ongetwijfeld beïnvloed door de tijdsgeschiedenis, de gruwel, de ontbering, het onrecht, het leed,... Zo veranderen bijvoorbeeld, als gevolg van de Tweede Wereldoorlog, de uitdrukkingvormen van Picasso. Geweld en vernieling sluipen in z'n werk. Hij schildert oorlog niet op een realistische manier, maar zijn sculpturen en schilderijen weerspiegelen het trauma dat oorlog veroorzaakt. Zijn bekendste oorlogswerk is 'Guernica', dat de grote catastrofe van een bombardement op de Spaanse stad Guernica verbeeldt tijdens de Spaanse burgeroorlog. Het is de eerste keer in oorlogsvoering dat er bewust burgers werden gebombardeerd. Dat greep Picasso erg aan. Hij laat met het schilderij de chaos tijdens een bombardement voelen.

Tijdens WO I werden ook 'oorlogskunstenaars' aangesteld door de overheid voor de vormgeving van informatie en propaganda, maar ook om de gebeurtenissen op het slagveld vast te leggen. Naast deze van overheidswege aangestelde oorlogskunstenaars waren er ook soldaten en burgers die hun belevenissen en persoonlijke ervaringen op een artistieke manier vastlegden. Voorbeelden van oorlogskunstenaars tijdens WO I zijn Alfred Bastien (Belg), Otto Dix (Duitser) en Natalia Goncharova (Russische). Wilfred Owen was een 'oorlogsdichter'. Hij vocht en stierf aan het front in WO I en laat schokkende en realistische oorlogspoëzie na over de verschrikkingen van de loopgravenoorlog en gasaanvalen. En wie kent het gedicht 'in Flanders Fields' van John McCrae niet? Poëzie van Wilfred Owen en andere 'War poets' vind je ook in de bloemlezing 'Niemandersland' van Tom Lanoye.

Bekend zijn oorlogsfotografen zoals Nick Ut (die de wereldberoemde foto van Kim Phuc maakte na de napalmaanval op haar dorp in Vietnam), Robert Capa (hij maakte o.a. foto's op Omaha Beach) en Jeff Widener (hij fotografeerde 'Tank Man' op het Tienanmenplein). De gruwelijkste situaties komen voor de lens van de oorlogsfotograaf. Met gevaar voor eigen leven gaan ze vaak tot het uiterste om ons deelgenoot te maken van wat er in de wereld gebeurt.

Tijdens de oorlog werd er veel **propagandakunst** gemaakt. Pamfletten, affiches, kranten en posters werden verspreid om de bevolking ervan te overtuigen dat oorlog voor 'de goede zaak' werd gevoerd, dat de eigen partij zoals altijd bezielde was van nobele idealen en dat er van de tegenstander, de "vijand", nagenoeg niets deugde. Propaganda is eigen aan elke oorlog en berust zelden op waarheid. In bepaalde opzichten is deze propagandakunst te vergelijken met misleidende reclame. Men probeert aanhang te winnen of ideeën ingang te doen vinden, en men gaat dikwijls veel verder dan louter overdrijving.

Niet alleen kranten en posters werden gebruikt, maar ook filmbeelden werden als propagandamiddel ingeschakeld. Wist je dat Walt Disney propagandafilms maakte tijdens WO II? Kijk zeker eens naar 'Der Führers face' en de andere filmpjes uit de reeks 'On the front line'.

Muziek is niet weg te denken uit de oorlog. Zo ook tijdens WO I. Uiteraard was er de **muziek om de moraal hoog te houden**. Militaire muziekkapellen gingen mee naar het front. Ze traden op achter de frontlinie. Wanneer ze niet moesten spelen, werden de muzikanten ingeschakeld als brancardiers. Tijdens de oorlog werden voor deze kapellen verschillende marsen gecomponeerd, vaak

KUNST EN OORLOG

opgedragen aan de strijdende eenheden. Zo componeerde Kenneth J. Alford o.a. 'The Great little Army' en 'The voice of the Guns' en Ralph Vaughan Williams verwerkte de indrukken die de wrede oorlog op hem had nagelaten in zijn 'pastoral Symphony'. In oorlogstijd worden ook veel **soldatenliederen** gezongen. Veel van die liederen werden bedacht door keizers, koningen, maarschalcken, generaals of dictators om de gruwel van de oorlog te camoufleren, om aan een zinloze dood op het slagveld het heldendom te verlenen. Maar niet alle muziek had een 'militair doel'. Er werd daarnaast veel gezongen en gemusiceerd als ontspanning, om even de oorlog en de gruwel te vergeten. Denk maar aan soldatenliedjes, zoals 'It's a long way to tipparary', 'Quand Madelon' en het wereldberoemde 'Lili Marleen'. Dit laatste werd in 1915 geschreven door een simpele soldaat, Hans Leip, enkele uren voordat hij naar het Russisch front gestuurd werd. Lili Marleen is zonder de twijfel het meest gezongen soldatenlied aller tijden. Het was trouwens tijdens WO II razend populair bij soldaten aan beide zijden van het front. Een mooi voorbeeld van het gegeven dat kunst vaak de oorlog overstijgt. Marlène Dietrich, Marylin Monroe, leger-diskjockey Adrian Cronauer ('Good Morning Vietnam!'), Scarlett Johansson, Whitney Houston... allemaal poogden ze soldaten in oorlogstijd even te ontspannen.

Naast de vele soldatenliederen werden door de gewone man in oorlogstijd **straatliedjes** of oorlogsliedjes gezongen. Ze getuigen van het patriotisme van de mensen, maar ook van hun woede en strijdlust. Uit de melodietjes en liedjes spreekt ook angst en ongerustheid over geliefden aan het front, en ook het verdriet van zij die hun man, zoon of vader verloren. Ook haat voor de bezetter en een afschuw voor oorlogsgruwel hoor je in deze liedjes. En het verlangen naar vrede. Roger Hessel weet talrijke van deze gezongen getuigenissen voor de vergetelheid te behoeden met zijn boek 'Marktliederen over de Grooten Oorlog'. Guy Janssens schreef hierover het boek 'De Grooten Oorlog in Brusselse straatliedjes uit 1914-1918'.

Naast de kunst met als doel te informeren, documenteren, reageren of te beïnvloeden, ontstond in oorlogstijd ook trench art of 'loopgravenkunst'. Deze term wordt meestal gebruikt voor memorabilia die door soldaten gemaakt werden, soms in oorlogssituaties, soms in krijgsgevangenschap, maar ook gewoon als souvenir. De term wordt vaak in verband gebracht met WO I, maar het is iets van elke oorlog en komt wereldwijd voor. Soldaten moeten vaak heel lang wachten. Op die verloren momenten slagen sommige creatieven erin om van het schroot van de oorlog mooie voorwerpen te maken. Bekend zijn de kunstige gravures op koperen granaathulzen, maar er zijn ook asbakken, juwelen, versierde helmen,...

KUNST IS ONTwapENEND

Hier situeert zich uiteraard de **kritische kunst**, de kunst op het scherp van de snee. Kunst is hier een tegenpool voor oorlog; een kritische blik, het geweten van de maatschappij. Kunstenaars stellen vragen, schudden mensen wakker, houden de maatschappij een spiegel voor. Deze vorm van kunst gaat regelrecht in tegen de oorlog in al zijn facetten, en dit op verschillende manieren.

Zo zijn er de **spotprenten** en cartoons. Spotprenten waren in de Eerste Wereldoorlog net zo populair als de televisie vandaag. Ze werden gepubliceerd in tijdschriften, kranten en verzamelalbums, en verwerkt in prentbriefkaarten, pamfletten en affiches. Spotprenten vereenvoudigen de actualiteit en maken die begrijpbaar. Ze dragen bovendien een duidelijke boodschap uit en zijn, als propaganda, gemaakt om het publiek te overtuigen. Spotprenten zijn vaak echte kunstwerken!

KUNST EN OORLOG

KUNST ALS TRANQUILLIZER ÉN WEKKER, ALS GRANAATSCHERF EN VERBANDDOOS INEEN

Tom Van Imschoot en Wouter Hillaert, Rekto Verso, nr. 21 januari-februari 2007

Louis Raemaekers maakte anti-Duitse cartoons in de Amsterdam Telegraaf, gedurende WO I. Ook Georg Grosz leverde met zijn karikaturale tekeningen kritiek op het militarisme en de schijnheilige Duitse moraal.

Spotprenten en cartoons zijn van alle tijden en dus ook van alle oorlogen. Zo maakte de bekende Dr Seuss politieke cartoons tijdens WO II, en kent iedereen ongetwijfeld de cartoon hiernaast alsook de eigentijdse politieke cartoons van Kamagurka, Zaza, Zak, Gal,...

Ook **straatartiesten**, zoals de bekende Banksy, leveren vaak kritiek op oorlogssituaties of het geweld in de wereld. Zo sprayt Shamsia Hassani graffiti op de muren van Kabul. Het is haar manier om te tonen dat kunst sterker is dan oorlog. Of de Franse fotograaf en kunstenaar JR, samen met zijn partner 'Marco' (Marc Berrebi), "de grootste illegale fotografie-expositie ooit". Voor het project 'Face 2 Face' trokken ze naar het Midden-Oosten om erachter te komen waarom Palestijnen en Israëli's niet met elkaar overweg kunnen. Na een week te hebben rondgetrokken, kwamen ze tot de conclusie dat de mensen aan weerszijden van de grens op elkaar lijken "als tweelingbroers die zijn opgegroeid in verschillende families". Om dit zichtbaar te maken, portretteerden ze Palestijnse en Israëli'sche mannen en vrouwen met dezelfde be-roepen, terwijl die gekke bekken trokken. Ze plakten deze portretten als enorme posters direct naast elkaar in diverse steden aan beide zijden van en op de Israëli'sche Westoeverbarrière.

Protestliederen of **-zangers** nemen vaak de maatschappij op de korrel, en zo zeker ook oorlog. Denk maar aan Billy Joël (Goodnight Saigon), Sting (Russians), John Lennon en Yoko Ono (Give Peace a Chance), Bruce Springsteen (War), Bob Dylan (Masters of War, Oxford Town, A Hard rain is Gonna Fall, With God on Our Side) en Patti Smith (People Have The Power). Ook Boudewijn De Groot (Welterusten Mijnheer de President), Doe Maar (De Bom) en de rock musical 'Hair' passen, net zoals vele andere, in dit rijtje.

Ook tijdens WO I werden er protestliederen geschreven. Zo schreef Irving Berlin in 1914 'Stay down where you belong', waarin de duivel zijn zoon aanmaant om beneden te blijven en niet naar de aarde te gaan.

TO SERVE THEIR KING, THEY'VE ALL GONE OFF TO WAR AND NOT A ONE OF THEM KNOWS WHAT THEY'RE FIGHTING FOR

Dada of het **dadaïsme** ontstond tijdens de Eerste Wereldoorlog in het neutrale Zwitserland. De kunstenaars waren ontgoocheld over de oorlog die vastliep in een uitzichtloze loopgravenoorlog. Er ontstond een tendens onder kunstenaars om het artistieke gebeuren te bespotten. Dit was voor hen een middel om de schijnheilige waarden van de toenmalige wereld aan te vallen. De kunstenaars in dada hielden zich vooral bezig met beeldende kunst, poëzie, theater en grafisch ontwerp. Gekende dadaïsten zijn Max Ernst, Paul Van Ostajien, Marcel Duchamp, Theo Van Doesburg en Hans Richter.

Naast lichamelijke verminkingen slaat oorlog ook wonden die uitwendig niet waarneembaar zijn. Vandaag de dag zijn we bekend met de behandeling van posttraumatische stressstoornis-

KUNST EN OORLOG

sen waar soldaten in oorlogsgebieden het slachtoffer kunnen van worden. Dat was in WO I anders. Soldaten met het shellshocksyndroom werden aan hun lot overgelaten. Sterker nog... men zag **shellshock** als een excuus voor lafheid en desertie. Veel soldaten werden op die manier voor verraad ter dood veroordeeld door de krijgsraad of teruggestuurd naar het front.

Pas vanaf 1916 was er sprake van een behandeling van het syndroom. Men ontdekte dat de shock ontstond door de stress die werd veroorzaakt door het zien van gewonde en dode vrienden op het slagveld, versterkt door angst en vermoeidheid.

In de **Outsider Art** of **Art Brut** vinden we enkele kunstenaars die, getekend door wat ze meemaakten tijdens een oorlog, kunst begonnen te maken als uitlaatklep. Zo is er Pierre Vuitton die in de Eerste Wereldoorlog zowel

fysiek als psychisch zwaar gewond werd. Hij sluit zich letterlijk dagenlang van de wereld af (zonder eten of drinken) om te schilderen. Theo groeide op in nazi-Duitsland, werd op een dag door douaniers beschoten en dat maakte een zodanig diepe indruk op hem, dat hij iedereen om zich heen negeert. Hij maakt met viltstift honderden portretten van Hitler en van andere Nazi's en voegt er xenofobe slogans aan toe. Oswald Tschirtner maakt fijne lijntekeningen. Hij vocht in het Duitse leger tijdens de slag om Stalingrad (WO II). Als krijgsgevangene in Rusland en Frankrijk leed hij aan mentale stoornissen. Sylvain Fusco begon te tekenen in een psychiatrisch ziekenhuis in Lyon nadat hij psychotisch en 'stom' werd toen hij dienst deed in een Frans bataljon in Algerije. Willem van Genk werd als jonge jongen hardhandig door de Gestapo aangepakt. Hij houdt er een fascinatie voor macht aan over, dat zich uit in zijn latere werken.

Kunst kan ook **troostend** zijn en voor verwerking van een pijnlijk verleden zorgen. Kunstenaars Käthe Kollwitz verloor haar zoon in WO I. Bekend is haar werk 'Het Treurende Ouderpaar' op de begraafplaats in Vladslo. Dat kunst helend kan werken bewijst het project van War Child, waarbij Cezar Zuiderwijk (drummer van Golden Earring) in de Bosnische stad Mostar drumles geeft aan door de oorlog getraumatiseerde kinderen.

Een heel eenvoudig maar ontroerend eerbetoon aan alle slachtoffers van de Eerste Wereldoorlog is de Last Post ceremonie in Ieper. Elke dag (sinds 1928) blazen klaroeners om 20u stipt de bekende melodie 'Last Post'. Het ritueel staat inmiddels op de Vlaamse Lijst voor Immaterieel Cultureel Erfgoed. Ook tijdens de WAK willen we via de Last Post hulde brengen. Doe mee en zorg dat de Last Post op zaterdag 3 mei overal in Vlaanderen weerklinkt. Meer info hierover lees je verder in deze brochure en op www.wak.be.

Vele **oorlogsdagboeken** en persoonlijke **brieven** vertellen het verhaal van soldaten, burgers, kinderen, krijgsgevangenen,... in oorlogstijden. Men schreef uit verveling, om te informeren, om te herinneren of om van zich af te schrijven. Iedereen kent uiteraard het wereldberoemde dagboek van Anne Frank, maar zo zijn er vele, van verschillende mensen in verschillende oorlogen. Zo is er het 'dagboek van Zlata', waarin Zlata Filipovi over de verschrikkingen van de oorlog in Sarajevo schrijft. Dagboeken en brieven bieden een unieke en persoonlijke blik op de ervaringen van individuen in uitzonderlijke omstandigheden.

OORLOG INSPIREERT

Oorlog is hard, oorlog veroorzaakt lijden, en vechten voor vrede is absurd. Of zoals Holly Near, een Amerikaanse singer-

KUNST EN OORLOG

songwriter, zingt: "Why do we kill people who are killing people to show that killing people is wrong?". Oorlog is een lelijk iets.

Maar wat lelijk is inspireert. Zo ook in de kunst. Kunst kan een uitlaatklep zijn om met de **gruwel van oorlog** om te gaan. Beelden, belevenissen, gebeurtenissen en gevoelens zetten kunstenaars aan het denken en aan het werken. De kunst die hieruit voortvloeit kan gruwelijk, confronterend maar ook bijzonder mooi zijn.

Of zoals Daniel Demoustier, Belgisch cameraman in oorlogsgebieden, het verwoordt: "Als je oorlog en kunst samenbrengt, krijg je een perfect koppel".

Dat oorlog inspireert, is iets van alle tijden. Doorheen de kunstgeschiedenis werden beroemde slagen afgebeeld, heroïsche oorlogshelden vereeuwigd en het lijden van de mens onder oorlog aangekaart. Zo schilderde Pieter Paul Rubens 'Allegorie op de zegeningen der vrede' en 'De gevolgen van de oorlog'. Eugène Delacroix verbeeldde de revolutie in 'La liberté guidant le peuple'. Of denk aan de wereldberoemde Alexandermozaiëk, waarop Alexander De Grote te midden van het strijdtoneel afgebeeld wordt. Luc Thuymans schilderde 'gaskamer' en 'our new quarters'.

Niet alleen beeldend kunstenaars gaan met oorlog en zijn gruwelijke gevolgen aan de slag. Ryoichi Kurokawa werkt voor 'Ground' met oorlogsbeelden van Belgisch cameraman Daniel Demoustier. En theatergezelschap Hotel Modern versmelt beeldende kunst, poppenspel, muziek, film en performance in beeldende voorstellingen, o.a. over WO I 'De Grote Oorlog', WO II 'Kamp', de aanslag op de WTC-torens 'De man met vijf vingers',...

In 'l'Histoire du soldat' brengt het dansgezelschap Club Guy and Roni het indringende verhaal van Ikme, een jonge soldaat, die getekend terugkeert uit de waanzin van het slagveld. Les ballets C de la B maakte 'Gaza monologen' en in 'Nine Finger' kijken acteur Benjamin Verdonck, danseres Fumiyo Ikeda en choreograaf Alain Platel door de ogen van een kindsoldaat in Afrika naar de gruwel van de oorlog.

ALL IS
FAIR
IN LOVE
AND
WAR

LANDART

JOHN LYLY

KUNST KAN GROOT ZIJN...

ART MAKES LIFE GREAT

CARL PURCELL

GROTE KUNST

Het thema 'De Groote Kunst' vraagt ook om letterlijk grote kunst. Groot in afmetingen of groot in aantal. Gigantische sculpturen, grote projecties, reusachtige graffiti, massale flashmobs,... het spreekt aan, het imponeert, het trekt de aandacht en het fascineert.

Denk aan de grote schilderijen van Rothko, Christo (de man pakte eilanden in!) of de gigantische hyperrealistische beelden van Ron Mueck. Ook de grote kunstwerken van Florentijn Hofman en de opblaasbare sculpturen van Paul McCarthy kunnen inspiratie brengen. Of Spencer Tunick, de fotograaf die massa's naakte mensen voor z'n lens laat passeren. Uiteraard kan onze eigenste Panamarenko niet ontbreken in dit rijtje, zo ook Arne Quinze met zijn volumineuze installaties. Grote kunst beroert de publieke opinie. Je kunt het niet negeren.

Gigantische graffitiwerken kunnen blinde muren omtoveren tot rustplekken in de stad. Een kleurrijk viaduct maakt een klaverblad op slag minder troosteloos. Rondepuntkunst is meestal groot, meestal opvallend en vaak voorwerp van discussie. Of laat je dit jaar eens inspireren door de Popart, met haar massaal vervaardigde serieproducten, haar schilderijen met grote tot zeer grote afmetingen en haar gigantische sculpturen en assemblages.

GROOTSE KUNST

Kunst met een grote of kleine K... de discussie is zo oud als de straat en laait zo nu en dan op. Waar zit de kwaliteit en heeft dit te maken met het label 'professioneel' of 'amateur'? De meningen zijn verdeeld en menigeen heeft hier al geanimeerde gesprekken over gevoerd. De grens is vaag. Professionele kunstenaar Koen Theys maakt bijvoorbeeld videokunst met gemonteerde 'amateur'-beelden bijeengezocht op YouTube. En is massakunst per definitie populaire kunst en dus maar weinig kwalitatief?

In het kader van 'De Groote Kunst' willen we oproepen tot **verzoening**. Laat de grenzen vervagen, ga elkaar opzoeken en maak samen grootse dingen waar. Er zijn zoveel interessante uitwisselingen en crossovers mogelijk. Geen vakjes, tussenschotten of hokjes voor de WAK! Ga voor kunst die grenzen overschrijdt, kunst die doet nadenken en je verandert. Creëer tijdens de WAK kunst die zuurstof geeft en die de tijdelijkheid overschrijdt, die universeel is en individueel tegelijkertijd. Want daarin is kunst groots.

Vind inspiratie op blz 10.

MET DIT THEMA AAN DE SLAG

Graag geven we enkele concrete tips om jouw WAK te kaderen in het thema 'De Grote Kunst'.

LAAT JE INSPIREREN DOOR OORLOG EN CONFLICT

- Laat je inspireren door oorlogsdagboeken, briefwisseling.... Je kan dit misschien in verband brengen met het bloggen vandaag de dag
- Maak je eigen pamflet of ga aan het tekenen in die typische propaganda-stijl
- Organiseer activiteiten op typische oorlogsplekken: bunkers, forten, loopgraven, begraafplaatsen, op grenzen (bv. België – Nederland; gemeentegrens),...
- Betrek alle verenigingen die in hun naam een link hebben met oorlog, vrede, eendracht, verenigd...
- Maak een kunstroute die alle straten en cafés met klinkende namen zoals 'De Vrede', 'In de Vrede', 'De Nieuwe Vrede',... aandoet of in straten met namen die verwijzen naar de oorlog
- Doe iets met medailles, insignes, gedenktekens, vaandels...
- Laat militaire en andere muziekkapellen aantreden
- Maak kunst vervaardigd uit landkaarten of kranten
- Laat je inspireren door belangrijke data in WO I en vraag inwoners van bijvoorbeeld huisnummers 14, 18 of 11 om kunst te tonen of te maken
- Denk aan de in oorlog geldende avondklok en samenscholingsverboden en breng kunst in de intieme sfeer van huiskamers
- Breng kunst en eerbetoon op militaire begraafplaatsen
- Zet de radio, als belangrijk medium tijdens WO I, in de kijker door bijvoorbeeld een workshop 'radio maken' te organiseren
- Ga met je WAK de mysterieuze toer op en laat je inspireren door verborgen boodschappen, geheimschrift, coderen en censuur
- Geef solidariteits- wereld- en strijdkoren een podium tijdens de WAK
- Organiseer DJ of dancebattles, poetry-slams,...
- In tijden van oorlog moet men zuinig en vindingrijk zijn... Leg je kunstenaars beperkingen op en kijk hoe creatief ze hierop reageren. Zo kan je hen vragen om enkel met recyclagematerialen te werken

ZIE HET GROOT

- Krijg een heel dorp aan het dansen, of maak een ellenlange fotoketting...
- Laat amateurkunstenaars voorstellen indienen voor een nieuw kunstwerk voor een rondpunt
- Breng de verschillende fanfares, orkesten, koren, toneelgroepen,.... uit de gemeente samen en hou een massaconcert of -toneelopvoering.
- Organiseer je WAK op grote, weidse locaties: grenzen, dijken, forten, parken en pleinen, torens, viaducten, een hele straat...
- Laat beeldend kunstenaars brugpijlers, blinde muren, appartementsgebouwen,.... opsmukken
- Organiseer een flashmob!
- Zet je steenkappers, graffiti-spueters, houtgraveurs, drukkers, installatiekunstenaars..., kortom iedereen die letterlijk 'grote' kunst maakt tijdens deze WAK, extra in de kijker
- Doe iets met seriewerk en zet linografie, etsen, drukken, zeefdrukken... in de kijker
- Misschien is er wel een vereniging in je gemeente die in 2014 100 jaar bestaat? Zet ze uitgebreid in de bloemetjes! En bij uitbreiding natuurlijk ook de andere jubilarissen. Trouwens, vanaf 1 januari 2014 kun je terecht op de website www.hoeraeenjubileum.be. Er komt ook een gedrukte handleiding, waarin je leest hoe je zorg kunt dragen voor

MET DIT THEMA AAN DE SLAG

het erfgoed van je vereniging en hoe je een jubileum kunt organiseren. Een initiatief van de provincie Vlaams-Brabant en provincie Limburg.

VREDE EN VERZOENING: EEN GROOTSE WAK

- Maak je WAK samen met artistiekelingen uit naburige gemeenten, of nodig artiesten uit via de gemeentelijke jumelage
- Kies voor kunst uit andere werelddelen, of kunstenaars die de wereld binnenbrengen in jouw gemeente. Ga in gesprek met het onthaalbureau voor nieuwkomers, het opvangcentrum voor asielzoekers, brugfiguren, buurtwerk... of kijk eens op www.zebrart.be
- Werk cross-disciplinair, breng verschillende kunstvormen samen in een boeiend en vernieuwend geheel.
- Steek de hand uit naar niet-artistieke partners. Maak samen met de heemkring een expo over het fanfareleven. Of breng een retrospectieve van lokale kunstenaars uit de afgelopen eeuw. Breng legendes of getuigenissen tot leven in een evocatie of tableau vivant. Het thema van Erfgoeddag is trouwens 'Grenzeloos' (zie verder). Wie weet komt de uitgestoken hand dus naar je toe?
- Organiseer een vrij podium, maar niet alleen voor artiesten van je eigen gemeente. Zet aan tot creatief geknetter, door onverwachte groepjes of duo's samen iets te laten uitwerken
- Geef de kunsten in je gemeente ook alle andere weken van het jaar vrije ruimte. Creëer speelkansen voor lokale artiesten, zoals bijvoorbeeld 'Artiest zoekt Feestneus' van de Stad Gent, of 'Cultuur in de straat' van Fameus

MAAK DE WAK GROOT... EN ZICHTBAAR!

De WAK is groot, de WAK is geweldig! Veel kunstenaars, verenigingen, gemeenten, academies en scholen zijn hiervan overtuigd en doen eraan mee. Toch valt de WAK niet altijd even goed op en daar willen we met De Groote Kunst verandering in brengen. We ontwikkelden enkele concepten (zie hieronder) die we graag op zoveel mogelijk plaatsen, met zoveel mogelijk mensen op hetzelfde tijdstip willen uitvoeren.

Kunstbom

Doe mee met de kunstbom en bezet de stad!

Ontwaken op zaterdag 26 april 2014 zal anders zijn... Mensen trekken hun gordijnen open en zien... overal kunst! Straten, pleinen, gevels, vensterbanken, parkjes, fonteinen... allemaal prachtige plekken om je kunst te etaleren en... om de aandacht te trekken!

Doe mee met de kunstbom en breng de straten van jouw gemeente tot leven met je kunst: beeldende kunst, muziek, theater, dans, fotografie, poëzie,... Meer concrete info hierover volgt op www.wak.be en via de WAK-info (nieuwsbrief).

Last Post

Op zaterdag 3 mei brengen we hulde aan de gesneuvelde soldaten uit de Eerste Wereldoorlog. Massaal en overal!

Op veel plekken in het Vlaamse land willen we dit eerbetoon brengen. Doe mee en laat de mensen in jouw gemeente even stilstaan bij oorlog en bij kunst. Meer concrete info hierover volgt op www.wak.be en via de WAK-info.

De Opsluiting

Wat krijg je als je 1 of meerdere theatergroepen 24 uur lang opsluit in een ruimte met enkele decorstukken, spots, wat lijnen tekst en een speelopdracht? Probeer het uit en doe mee aan 'De Opsluiting'! Naar een concept van en samen met Fameus en OPENDOEK. Meer info en de spelregels vind je op www.wak.be

MET DIT THEMA AAN DE SLAG

INSPIRERENDE VOORBEELDEN

Trage Post

www.portaalvandestilte.be

Communiceer met komende generaties en schrijf een brief die pas (vanaf) eind oktober 2030 door de bestemming zal worden geopend. Wat inspireert je voor het leven? Wat vind je waardevol en noodzakelijk om door te geven? Je schrijft je Trage Brief aan wie jij wil: je eerste kleinkind, je opvolger in je job, op je werkplek in 2030, de toekomstige burgemeester van je stad...

GoneWest

www.gonewest.be

GoneWest is een artistieke herdenking van 100 jaar Grote Oorlog in West-Vlaanderen. In ieder herdenkingsjaar, van 2014 tot en met 2018, zal een cultuurprogramma met verschillende evenementen plaatsvinden. GoneWest zal kleine en grote (levens)verhalen ontsluiten via muziek-, dans-, theaterevenementen, literatuur en beeldende kunst.

Banddate in Knesselare

www.banddate.be

Bij banddate geen hokjes of grenzen, integendeel! Het principe is eenvoudig: muzikanten van diverse pluimage schrijven zich in en hiermee worden nieuwe groepjes gevormd via loting. Na de loting kunnen de groepen een viertal maanden repeteren, om daarna het beste van zichzelf te geven tijdens een festivalletje.

Rug aan Rug met Luc Tuymans

www.zwaneberg.be

Voor de WAK 2014 slaan CC Zwaneberg en het MuHKA de handen in elkaar. Samen zullen ze een multidisciplinair artistiek traject uitwerken met een groep (amateur)kunstenaars, vertrekkend van 4 bekende hedendaagse kunstenaars.

Concreet worden 4 werken uit de MuHKA-collectie bestudeerd. Kunstenaars raken geïnspireerd door één van de vier werken en dienen een projectvoorstel in. Uit de voorstellen worden verschillende projecten geselecteerd. Daarop volgt het eigenlijke traject: docenten bieden artistieke begeleiding binnen het werkveld van de amateurkunstenaar, ze werken met hen naar een eindproduct toe dat in de expo tentoongesteld zal worden, samen met de kunstwerken in bruikleen van het MuHKA.

Pletwalsprinten

www.topocopy.org

Het MIAT en Topo Copy slaan de handen in elkaar en organiseren een pletwals-print-event. 40 kunstenaars maken nieuw werk. Deze imposante lino's drukken ze af op straat. Zonder drukpers, maar met een pletwals! Indrukwekkend om te zien, met prachtige kunstwerken als resultaat.

WAK-INSPIRATIEDAG!

DO 14 NOVEMBER 2013

Kom naar onze inspiratiedag op donderdag 14 november 2013 en laat je onderdompelen in 'De Groote Kunst'. Kunst en oorlog, WO I, monumentale kunst, verzoenende initiatieven, WAK-wedstrijden... het komt allemaal aan bod. Een uitnodiging met meer gedetailleerde info volgt nog via de WAK-info.

WEDSTRIJDEN

De grootste kunstenaar

We gaan op zoek naar de – letterlijk – grootste kunstenaar van Vlaanderen! Surf naar www.wak.be, geef je naam, woonplaats, kunstdiscipline en uiteraard je lengte in en maak kans op een leuke, passende prijs!

Collage 14

www.kunstwerkt.be

Het gevecht is voorbij, een rivier, verbrande bomen, op de achtergrond restanten van huizen. Er zijn soldaten gepasseerd, de stad ligt plat, er heerst een bepaalde rust nu.

De 'Grote Oorlog' sloeg verwoestend toe. Zeker ook in onze contreien. Dit bovenstaande beeld van Diksmuide spreekt boekdelen. Het is afkomstig van een stereoscopische camera die onlangs is opgedoken, met originele glasplaten waarop scènes uit WO I staan afgebeeld. Het beeld straalt gruwel uit, maar heeft ook esthetische waarde. En stelt je vragen, die we als uitgangpunt nemen voor deze collagewedstrijd: kan iets lelijks en vervreemdend ook esthetisch zijn? Hoe beeld je dat uit? Hoe breng je allerlei contradicties samen tot een samenhangend geheel?

Laat je inspireren door dit pakkend beeld uit het begin van de 20^e eeuw. Zoek verhalen, prenten, documenten, ga op onderzoek en verzamel alles in een persoonlijk beeldverhaal. Een professionele jury zorgt voor een verscheiden selectie. Doe mee aan deze collage-wedstrijd en win met je werk een plek op een bijzondere tentoonstelling. Een wedstrijd i.s.m. KUNSTWERKT.

Meer info en het reglement vind je binnenkort op www.wak.be

Ooggetuige: 'Groot'

www.beeldexpressie.be

Bekijk de wereld in het groot. Fotografeer je omgeving en leef wereld en laat je in dit proces inspireren door de invalshoek 'groot'.

We gaan op zoek naar creatieve interpretaties van deze opdracht. Letterlijke interpretaties zijn evident maar lang niet zo boeiend. Gelaagdheid, verrassing en originaliteit zullen worden beloond. Een wedstrijd i.s.m. het Centrum voor Beeldexpressie.

Meer info vind je op www.wak.be

Klassekunst

Organiseert je school een heuse kunstweek of een prikkelend kunstproject? Betrek amateurkunstenaars bij je project en doe mee met de wedstrijd Klassekunst! Alles kan en alles mag: een tentoonstelling, filmvoorstelling, concert, artistieke workshop, theateervoorstelling, dansfestival of een heus spektakel!

Alle scholen (kleuter, lager en secundair) kunnen deelnemen aan de wedstrijd en maken kans op mooie prijzen (educatieve kunstpakketten, creatieve workshops,...).

Meer info vind je op www.wak.be

**NA DE WINTER KOMT DE LENTE
WORDT DE GRIJZE LUCHT WEER BLAUW
MAAR AL BEN JE UIT DE OORLOG
GAAT DE OORLOG OOIT UIT JOU?**

uit 'De Speeltuin' Marco Borsato

HAAL MEER UIT JE WAK

SAMEN STA JE STERKER

Kijk eens verder dan je eigen organisatie of vereniging. Vind inspirerende partners...hoe meer zielen, hoe meer vreugd... en hoe meer inspiratie, middelen, kennis en energie. Heel wat organisaties kunnen een meerwaarde betekenen voor jouw WAK. We sommen in het kader van 'De Grote Kunst' enkele mogelijke partners op, zonder volledig te willen zijn. Er zijn er vast nog andere in jouw buurt.

Amateurkunstenorganisaties www.amateurkunsten.be

Er zijn negen landelijke amateurkunstenorganisaties, georganiseerd volgens kunstdiscipline: Centrum voor Beeldexpressie, Creatief Schrijven, Danspunt, Koor&Stem, KUNSTWERKT, Muziekmozaïek, OPENDOEK, Poppunt en Vlamo.

Amateurkunstenaars en verenigingen kunnen bij hen aankloppen voor informatie en ondersteuning. Check hun websites, tijdschriften, projecten en initiatieven.

Heemkundige kringen en erfgoedverenigingen www.faronet.be/erfgoedkaart

Velen houden erfgoed bij. Sommigen verenigen zich. Heemkringen bewaren en ontsluiten erfgoed dat eigen is aan de eigen gemeente of streek. Andere erfgoedverenigingen specialiseren zich in een bepaalde vorm van erfgoed, zoals dialect, stamboomonderzoek, schutterstradities, archeologie,... In veel gemeenten zijn dergelijke verenigen actief. Betrek hen bij je WAK, laat je inspireren door stukken uit hun collectie of pik met de WAK in op hun WO I-herdenking. Via de erfgoedkaart van Faro krijg je een overzicht van erfgoedorganisaties in Vlaanderen en Brussel.

Erfgoedcellen www.erfgoedcellen.be

Erfgoedcellen maken het erfgoed uit de eigen stad en regio toegankelijk voor een zo breed mogelijk publiek. Zij bevorderen de samenwerking, bouwen netwerken uit, experimenteren en ontsluiten het lokale erfgoed en zetten daarbij in op de zorg voor het erfgoed. De ideale partners dus, bij een thema als 'De Grote Kunst'. Kijk op www.erfgoedcellen.be welke erfgoedcel in jouw regio actief is.

Bibliotheken

Vergeet de plaatselijke bibliotheek niet! Ze bezitten een schat aan informatie over WO I en andere oorlog, over protestzangers, over grote kunstenaars en monumentale kunst. Fictie of non-fictie, roman, encyclopedie of strip, de bib kan tonnen inspiratie bieden!

Scholen

Ook voor de talrijke Vlaamse scholen zal de herdenking van de Grote Oorlog niet zonder meer voorbij gaan. Leerlingen zullen ondergedompeld worden in WO I, in de kleine en grote verhalen, in strategische zetten, kerstbestanden en loopgraven. Ga de uitdaging aan en brei aan dit verhaal een artistiek luik, samen met leerkrachten, ouders, grootouders,...

Rusthuizen en ouderenverenigingen

In de rusthuizen vind je mensen die nog echt een oorlog hebben meegemaakt... niet de Grote Oorlog, maar wel WO II. Ga het gesprek aan, laat je inspireren door de verhalen, belevenissen en herinneringen van burgers, soldaten, kinderen, verzetstrijders,...

Oudstrijdersbonden

Oudstrijdersbonden organiseren vaak de jaarlijkse 11-novemberviering. Op dat moment wordt het einde van WO I gevierd, op 11-11-1918. Misschien zit er wel een artistiek partnership in?

HAAL MEER UIT JE WAK

VELE HANDEN MAKEN LICHT WERK

De inspanningen die geleverd worden voor de WAK hoeven niet exclusief en enkel tijdens de WAK hun vruchten af te werpen... integendeel! Hoe meer podium- en expositiekansen, hoe beter! Verruim je blik, zoek nieuwe samenwerkingsverbanden en overschrijd de organisatie-of sectorgrenzen.

Herdenking 100 jaar Grote Oorlog www.100jaargrooteoorlog.be

In 2014 en de daaropvolgende jaren zullen er heel wat initiatieven genomen worden ter herdenking van de Eerste Wereldoorlog. Als je al deelneemt aan andere evenementen of herdenkingen, voel je dan zeker niet verplicht om voor de WAK iets 'nieuws' te gaan doen of bedenken... Gebruik de WAK als toonmoment, try-out of aankondiging voor je project of brei er een artistiek luik aan.

Erfgoeddag

www.erfgoeddag.be

Weg met die grenzen! Steek die grens over en verrijk jouw WAK met cultureel erfgoed (roerend en immaterieel). Want in 2014 valt Erfgoeddag binnen de Week van de Amateurkunsten. Erfgoeddag vindt plaats op zondag 27 april 2014 met als thema Grenzeloos. Over grenzen en het doorbreken daarvan, over migratie, over wat mag en wat niet, over reizen en veroveren,... en nog veel meer.

Ook kunst is grenzeloos. Vanuit de buik en vanuit het hart. De verbeelding aan de macht. Amateurkunsten en cultureel erfgoed gaan dit jaar opnieuw hand in hand.

Toon papierkunst met landkaarten, laat je bezoekers luisteren naar grensvertellingen, organiseer een expo of concert over de (gemeente)grenzen heen, laat lokale fotografen de migratie in jouw gemeente in beeld brengen, organiseer een grensbal, nodig kunstenaars uit je zustergemeente uit, laat lokale kunstenaars zich inspireren door een erfgoedcollectie of laat amateurkunstenaars optreden op een Erfgoeddagactiviteit. Te veel leuke en originele mogelijkheden om hier allemaal op te noemen. Waar wacht je nog op?

Wist je dat ook in de amateurkunsten prachtig erfgoed bewaard wordt? Denk maar aan theaterkostuums, partituren, decors, instrumenten, teksten, beeldende werken, choreografieën... Het Forum voor Amateurkunsten zal in 2014 een inspiratiegids uitgeven over hoe je voor dat erfgoed zorg kunt dragen. Houd dus www.amateurkunsten.be in de gaten.

Dag van het DKO

www.dagvanhetdko.be

De Dag van het DKO vindt plaats op zaterdag 22 februari 2014 en heeft als thema 'Kunst boven water'. Veel academies maken prachtige producties en tentoonstellingen in het kader van de Dag van het DKO. Vaak werken ze heel originele concepten uit. Contacteer hen snel met de vraag of ze hun creaties een tweede maal willen tonen tijdens de WAK. En ga zeker en vast een kijkje nemen op 22 februari...

Feest van de Folk

www.feestvandefolk.be

Folk-plannen tijdens de WAK? Sla dan 2 vliegen in 1 klap!

Tijdens de WAK, van 25 april tot 4 mei 2014, organiseert Muziekmozaïek traditiegetrouw het Feest van de Folk. Gedurende die periode worden in heel Vlaanderen en Brussel tientallen folkactiviteiten opgezet door diverse organisatoren. Het Feest van de Folk wordt ieder jaar in de kijker geplaatst met een groot startevenement. Een doedelzakfanfare die door de straten trekt, folkmuzikanten die op een terras, in een winkelstraat of aan een kerk voorbijgangers verrassen met folkmuziek: het startevenement van het Feest van de Folk op zaterdag 26 april zal dus zeker bijzonder zijn. Bedoeling van het Feest van de Folk is dat muzikanten, organisatoren, clubs e.d. allerlei folkactiviteiten organiseren. Muziekmozaïek plaatst deze activiteiten op één gezamenlijke Feest van de Folk-affiche en zorgt voor de nodige publiciteit.

DE WAK PRAKTISCH

VOORWAARDEN VOOR DEELNAME

- De activiteiten moeten plaatsvinden in de periode van de WAK: dus één of meerdere dagen tussen vrijdag 25 april en zondag 4 mei 2014.
- De activiteiten moeten onder de noemer 'kunsten' vallen.
- Het promotiemateriaal moet het logo van de WAK dragen. Je kan dit downloaden op www.wak.be
- Tracht je activiteit te linken aan het thema 'De Grootte Kunst'. Dit is NIET verplicht, maar draagt toch bij tot de uitstraling en de uniformiteit van de WAK

DEELNEMEN

Heb je zin om deel te nemen aan de WAK? Fijn! Wat moet je doen? Eén of meerdere WAK-activiteiten organiseren en ze invoeren in de UITdata-bank (en dus niet meer via www.wak.be).

De gegevens die ingevoerd worden op www.uitinvlaanderen.be zullen dan geëxporteerd worden naar www.wak.be, voor zowel de gedrukte brochure (zie verder) als de online kalender.

Opdat je activiteit zal verschijnen in de brochure en op www.wak.be is het heel belangrijk dat je bij het invoeren van je activiteit(en) als trefwoord de term 'Week van de Amateurkunsten' toevoegt!

Velen onder jullie zijn al vertrouwd met de UITdatabank. Voor hen die het systeem nog niet zo goed kennen, maakte Cultuurnet een handige handleiding voor het invoeren van je WAK-activiteit. Je vindt de handleiding op www.wak.be.

WAK-COÖRDINATOR?

In veel gemeenten is een WAK-coördinator actief. Deze persoon is vaak de spilfiguur van de WAK op lokaal niveau. De aanwezigheid van een WAK-coördinator biedt enkele voordelen (coördinatie, programmatie, communicatie, promotie,...) maar is niet verplicht. Je kan als kunstenaar of kunstliefhebber ook deelnemen aan de WAK zonder dat er een WAK-coördinator actief is. Voor meer informatie over de WAK-coördinator en wat die taak allemaal inhoudt, kijk je best eens op www.wak.be.

WAK-GAZET

We maken opnieuw een gedrukte programmabrochure. Alle activiteit(en) worden hierin samengebracht. De brochure wordt via verschillende kanalen verspreid over Vlaanderen en Brussel.

Uiteraard wil je jouw activiteit(en) in deze brochure! Voer zeker jouw activiteit in vóór 18 februari 2014 op www.uitinvlaanderen.be, dan nemen we die op in het gedrukte programma. Activiteiten die later ingevoerd worden, kunnen wij geen plek in de brochure garanderen, maar worden wel opgenomen in de online WAK-kalender.

PROMOTIEMATERIAAL

Om jouw WAK kenbaar en zichtbaar te maken, zal je opnieuw promotiemateriaal kunnen bestellen. We voorzien

- WAK-gazetten
- WAK-affiches 'De Grootte Kunst' A2
- WAK-affiches 'De Grootte Kunst' A3
- WAK-buttons

Daarnaast kan je uiteraard nog veel meer downloaden:

- Opdrukaffiches (A3 en A4), zowel in kleur als zwart-wit
- Opdrukflyers (A5), zowel in kleur als zwart-wit
- Het logo van de WAK
- Vectoriële bestanden van het campagnebeeld van de WAK 2014 en al het bovengenoemde

Denk even na voor je aan het printen gaat.

WAK-reporters

We zoeken opnieuw enthousiastelingen die tijdens de WAK als schrijver, fotograaf of als videoverslaggever samen met anderen het WAK-reportersteam willen vormen.

Als WAK-reporter maak je blogberichten over de WAK. In ruil voor je deelname aan het WAK-reportersteam krijg je een vergoeding van 20 euro per blogbericht, alsook terugbetaling van de vervoerskosten.

Wil je deel uitmaken van het reportersteam?

Surf dan naar www.wak.be en meld je aan via het deelnemingsformulier. Wij nemen dan contact met je op.

Het WAK-reportersteam is een samenwerking tussen het Forum voor Amateurkunsten, het Centrum voor Beeldexpressie en Creatief Schrijven.

WEEK 25.4.'14 VAN 4.5.'14 DE
AMATEURKUNSTEN

BELANGRIJKE DATA

14.11.'13
WAK-INSPIRATIEDAG

3.2.'14
DEADLINE BESTELLING
PROMOTIEMATERIAAL

17.2.'14
DEADLINE INVOER ACTIVITEITEN
VOOR DE GEDRUKTE
PROGRAMMABROCHURE

1.4.'14
DEADLINE INZENDINGEN
COLLAGE 14

11.4.'14
DEADLINE INZENDINGEN
OOGGETUIGE

26.5.'14
DEADLINE INZENDINGEN
KLASSEKUNST

Forum voor Amateurkunsten
Abrahamstraat 13
9000 Gent
T 09 235 40 02
info@wak.be
www.wak.be

Coördinatie: Katrien De Bruycker
v.u.: Luk Verschueren, Abrahamstraat 13, 9000 Gent
grafisch ontwerp: www.janenrandoid.be
D/2013/12.904/2

CENTRUM VOOR BEELDEXPRESSIE, CREATIEF SCHRIJVEN,
DANSPUNT, KOORSTEM, KUNSTWERKT,
MUZIEKMOZAÏEK, OPENDOEK, POPPUNT, VLAMO

FORUM **VOOR**
AMATEURKUNSTEN